

عنوان: روند موضوعی پژوهش‌های فعلی و آینده تعامل دانشگاه و صنعت: رویکرد متن‌کاوی

چکیده:

علی‌رغم این‌که پژوهش‌های متعدد و قابل توجهی طی دهه‌های گذشته در مورد همکاری دانشگاه و صنعت در سطح بین‌المللی انجام شده است، به دلیل خلأ این مطالعات در ایران، نیاز به گسترش و بهبود پژوهش‌ها در این حوزه به منظور شناسایی مهم‌ترین مسائل و مفاهیم کلیدی و تسهیل‌کننده‌های این نوع همکاری در ایران احساس می‌شود. در همین راستا، مطالعه‌ی موضوعات پژوهش‌های بین‌المللی می‌تواند ضعف‌ها، کمبودها و کاستی‌های پژوهش‌های داخلی را روشن و امکانی را فراهم سازد تا پژوهش‌های آینده در ایران در جهت پر کردن این خلأها و رفع این کاستی‌ها انجام گیرند. چراکه استفاده از تجربیات کشورهای پیشرفته به دلیل برخورداری از ساختارهای سیاسی و اقتصادی قوی و اعتبارات پژوهشی کافی و امکانات و فناوری‌های پیشرفته می‌تواند برای پژوهشگران ایرانی در خصوص نحوه‌ی تعامل دانشگاه و صنعت و انجام مطالعات آینده در این حوزه سودمند باشد.

پیشرفت و توسعه‌ی علم در هر حوزه از جمله همکاری دانشگاه و صنعت، مرهون مطالعاتی است که در راستای پیشبرد اهداف و رفع مسائل پیش رو در آن حوزه انجام می‌گیرد. موضوعات پژوهش‌ها در طی زمان و تحت تأثیر مسائل و نیازهای متغیر جامعه دستخوش تغییر و تکامل شده و روندهای مطالعاتی یک حوزه را در هر بازه‌ی زمانی تشکیل می‌دهند. مطالعه‌ی روندهای موضوعی مطالعات در حوزه‌ی همکاری دانشگاه و صنعت در گذشته و حال، این امکان را فراهم می‌کند تا ضمن بررسی موضوعات پژوهش‌ها در سال‌های گذشته و کشف خلأهای موضوعی، بتوان با رویکردی آینده‌نگرانه، نگاهی به روندهای موضوعی و مسائل آینده‌ی این حوزه داشت. به علاوه، تحلیل موضوعی پژوهش‌های حوزه‌ی همکاری دانشگاه و صنعت نشان می‌دهد که در طول دوره‌های زمانی مختلف، تحت تأثیر شرایط حاکم بر جامعه، مسائل و موضوعات آن حوزه چه تحولاتی را طی کرده‌اند، چه موضوعاتی بیش‌تر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته، کدام موضوعات نادیده گرفته شده‌اند و شکاف‌های تازه در این حوزه کدامند. این نتایج می‌تواند امکانی را فراهم کند تا از این طریق پژوهشگران و سیاست‌گذاران شناختی از حدود و دامنه‌ی مطالعات این حوزه، روابط میان‌رشته‌ای، ارائه‌ی تصویری از موضوعات جدید و در حال ظهور و افق موضوعات آینده، به دست آورده و بتوانند راه روشنی برای پژوهش‌های آینده بسازند. به علاوه، شناسایی و تحلیل عوامل تسهیل‌کننده‌ی همکاری میان دانشگاه و صنعت می‌تواند به برنامه‌ریزان دانشگاهی، مراکز آموزش عالی و صنایع و سیاست‌گذاران علم و فناوری کشور در جهت برنامه‌ریزی برای رفع مسائل و چالش‌های موجود در این مسیر و توسعه‌ی این همکاری در آینده کمک کند.

با انجام این طرح در مدیریت استراتژیک اکوسیستم صنعت و دانشگاه مشخص می‌شود کدام یک از ارکان فعال هستند، کدام رکن نیاز به بهبود دارد و چه ویژگی‌های جدیدی نیاز است به این اکوسیستم اضافه شود. در چنین

حالتی، الگوریتم‌های متن کاوی موضوعات مهمی که در پژوهش‌ها نمایان می‌شوند را شناسایی و تجزیه و تحلیل می‌کند. به عبارت دیگر، از طریق استخراج اطلاعات و دانش مفید از داده‌های مرتبط، منجر به ایجاد تصمیمات تجاری داده محور (Data-Driven Business Decisions) در این اکوسیستم می‌شود. همچنین با مرور نظامند پدیده‌ها و شناسایی مقوله‌های صنعت و دانشگاه براساس ادبیات پژوهش که در زمینه پدیده مورد مطالعه غنی هستند، مقوله‌های زیربنایی پدیده برای نگاه به آینده، شناسایی، طبقه‌بندی و تلخیص می‌شوند. به طور کلی، مطالعه‌ی حاضر می‌تواند از یک طرف سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان علمی، آموزشی و پژوهشی را به سوی مسائل اساسی و اولویت‌ها هدایت و زمینه را برای تخصیص بهینه‌ی منابع به آن‌ها فراهم کند و از طرف دیگر راهگشای پژوهشگران در انتخاب موضوع برای مطالعات آینده باشد. در ضمن مقایسه‌ای بین مطالعات انجام گرفته و نیازهای و ایده‌های ارائه شده در سکوی نان را میسر می‌سازد. همچنین روند تطبیقی از گرایش پژوهش‌ها در حوزه ارتباط دانشگاه و صنعت در ایران و جهان میسر می‌شود